

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/1011/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212203217
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4212203217.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci žalobcu: R.. H. X. nar. XX. XX. XXXX, bytom T., F. XX, zastúpený JUDr. Gabrielou Majer, advokátkou so sídlom Komárno, Nám. Kossútha 5 proti žalovanej: M. E. nar. XX. XX. XXXX, bytom T., F. X/XX, zastúpená advokátskou kanceláriou JUDr. Natália Borsosová, s. r. o., so sídlom Komárno, Ul. bisk. Király 6, o náhradu škody v sume 15.925 eur, o odvolaní žalobcu a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 7. augusta 2014 č. k. 6C/57/2012-182 a o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 26. novembra 2014 č. k. 6C/57/2012-210 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 26. 11. 2014 č. k. 6C/57/2012-210 z r u š u j e .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi náhradu škody v sume 4.410,30 eura do 30 dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že o týchto rozhodne osobitným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 420 ods. 1, 3, § 444, § 450 Občianskeho zákonníka a § 135 ods. 1 veta tretia OSP. Súd pri rozhodovaní o uplatnenom nároku na náhradu škody, riadiac sa hlavne zásadou spravodlivej nápravy, dospel k záveru, že protiprávnosť konania žalovanej bola vyslovená rozsudkom Okresného súdu Komárno č. k. 3T/46/2010-211 zo dňa 11. 08. 2010 a rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 7To/75/2010-233 zo dňa 18. 01. 2011, na základe ktorých bola žalovaná uznaná za vinnú zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že dňa 02. 04. 2009 v čase okolo 10.45 hodiny v obci T., po tom, čo riadne nezatvorila vchodovú bránku vedúcu do jej rodinného domu č. XX na F. ulici, tak bez toho, aby o tom vedela, tak jej zverený pes plemena N. N., váhy 45 kg a vo veku 5 rokov, po vybehnutí na ulicu zaútočil na tam prechádzajúceho R.. H. X., nar. XX. XX. XXXX, ktorému spôsobil hryznú ranu v temeno-spánkovej oblasti vpravo, hryznú ranu hornej a dolnej mihalnice pravého oka, poranenie vonkajšieho oko-hybného svalu pravého oka, následkom čoho u neho nastalo dvojité videnie a škúlenie pravého oka. Námietky žalovanej o tom, že ani v trestnom konaní nebolo preukázané, že jej pes napadol žalobcu dňa 02. 04. 2009, súd považoval za nedôvodné, pretože výroky trestných rozsudkov sú právoplatné a súd je v tomto konaní nimi viazaný. To potom znamená, že súd nemôže prijať iný záver o skutkovom vymedzení protiprávneho úkonu a ani o tom, že protiprávneho úkonu týmto skutkovým dejom sa dopustila žalovaná. Žalovaná namietala správnosť lekárskeho posudku, ktorým bolo bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia vyčíslené. Jej námietky spočívali v tom, že v tomto lekárskom posudku sú uvedené aj také poranenia, ktoré žalobca neutrpel v dôsledku napadnutia psom dňa 02. 04. 2009. Vzhľadom na tieto námietky žalovanej, súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie na zistenie výšky bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré u žalobcu nastalo len v dôsledku úrazu dňa 02. 04. 2009. Z obsahu znaleckého posudku znalca doc. MUDr. Vladimíra Máliša, Csc. z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie očné lekárstvo, číslo posudku 11/2013 súd zistil, že na základe rozboru príznakov popísaných o liečbe poranení žalobcu

príčinou zdravotného stavu žalobcu je pohryzenie a to napriek tomu, že psie hryzné rany obvykle majú charakter ostrých alebo rezných rán a že tieto hryzné rany obvykle v oblasti tváre sú len u maloletých detí, a nie u dospelých. Z obsahu tohto znaleckého posudku vyplýva, že znalec za bolesť ustálil počet bodov 30 a to podľa prílohy zákona č. 437/2004 Z. z. a bodové hodnotenie za sťaženie spoločenské uplatnenie podľa tohto zákona ustanovil 550 bodov, celkom znalec pri hodnote jedného bodu podľa opatrenia MZ SR na rok 2009 v sume 14,46 euro, bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia ustálil v sume 8.820,60 eura. Námietky žalovanej proti tomuto znaleckému posudku boli opakovane vo všeobecnej rovine, keď žalovaná opakovane poukázala na to, že žalobca už vtedy škúľil, keď prišiel bývať do T.j a v obci je všeobecne známe, že žalobca už ráno ide do krčmy a konzumuje alkohol. Súd dodal, že závery tohto znaleckého posudku (ohľadne rozsahu poškodení zdravia žalobcu) sú súladné so závermi znaleckého posudku MUDr. Štefana Kováča č. 11/2009, ktorý bol vypracovaný pre účely trestného konania. Súd preto nepovažoval za potrebné doplniť dokazovanie výsluchom znalca na tieto skutočnosti a zo záverov znaleckého posudku znalca doc. MUDr. Vladimíra Máliša, Csc., číslo posudku 11/2013, pri rozhodovaní vychádzal. Znalec bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia ustálil v sume 8.820,60 eura. Súd vo veci využil svoje moderačné právo zakotvené v ustanovení § 450 Občianskeho zákonníka a túto sumu znížil o 50%, pričom predovšetkým prihliadol na to, že v prípade žalovanej stupeň zavinenia je vo forme nevedomej nedbanlivosti, teda, že žalovaná nechcela spôsobiť škodu, hoci o tom, vzhľadom na okolnosti a na svoje pomery, vedieť mala alebo vedieť mohla. Podľa názoru súdu totiž pri takomto stupni a forme zavinenia a pri tej skutočnosti, že poškodenie zdravia žalobcu nastalo v dôsledku jeho napadnutia psom (ktorý bol zverený žalovanej), je využitie moderačného práva súdu plne dôvodné. Na druhej strane, skutočnosť namietaná žalovanou, a sice, že žalovaný pravidelne a to už aj v ranných hodinách konzumuje alkohol, nemá a nemôže mať za následok zánik jej zodpovednosti. Podľa názoru súdu zásada spravodlivej náhrady je zachovaná, ak žalovaná žalobcovi zaplatí náhradu v sume uvedenej vo výroku rozsudku. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 151 ods. 3 OSP tak, že o ich náhrade rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Rozsudok súdu prvého stupňa napadla v zákonom stanovenej lehote, v jeho vyhovujúcej časti, odvolaním žalovaná, domáhajúc sa jeho zmeny a zamietnutia podanej žaloby. V podanom odvolaní namietala, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností. Predovšetkým súd prvého stupňa nezabezpečil zdravotnú dokumentáciu žalobcu, ktorú je potrebné zadovážiť za účelom možnosti porovnania jeho zdravotného stavu pred a po 2. apríli 2009. Ďalej uviedla, že súd sa s jej námietkami proti znaleckému posudku doc. MUDr. Vladimíra Máliša, CSc. nevysporiadal a znalca ani nepredvolal, ani nevypočul. Zo znaleckého posudku pritom vyplýva, že v danom prípade išlo o dve príčiny, ktoré viedli k následku, a to pohryzenie a iná príčina. Nie je však zrejmé, aký následok a v akom rozsahu bol spôsobený pohryznutím a aký inou príčinou, a nie je preto na jeho základe možné určiť ani to, ktorá z týchto príčin bola podstatná. Jej zodpovednosť je obmedzená len na následok zapríčinený pohryznutím. Pri posudzovaní príčinnej súvislosti nie je zanedbateľný ani fakt, že poškodený podal proti nej trestné oznámenie až po uplynutí päť mesiacov od jeho pohryznutia psom. Preto je nevyhnutné vyšpecifikovať, aké poranenia boli žalobcovi spôsobené pohryznutím a aké inými príčinami, čo nevyplýva ani zo znaleckého posudku MUDr. Kováča, ani zo znaleckého posudku MUDr. Máliša, napriek tomu súd prvého stupňa o náhrade škody rozhodol na základe bodového vyčíslenia, ktoré sa vzťahuje na všetky poranenia zistené u žalobcu. Ďalej uviedla, že v priebehu celého konania poukazovala na to, že už pred 02. 04. 2009 mal žalobca problémy s očami a na túto okolnosť navrhla vypočuť svedkov. Súd prvého stupňa však rozhodol predčasne, bez náležitého zistenia skutkového stavu veci. Žalovaná v podanom odvolaní vzniesla námietku premlčania uplatneného nároku žalobcu, keď uviedla, že k pohryznutiu žalobcu došlo dňa 02. 04. 2009, v adhéznom konaní si žalobca nárok neuplatnil, takže jeho lehota na uplatnenie nároku na náhradu škody začala plynúť 02. 04. 2009 a uplynula dňom 02. 04. 2011. Poukázala na to, že výška bodového ohodnotenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia bola žalobcovi známa už dňa 14. 04. 2009, kedy bolo ukončené jeho liečenie a bol mu vydaný lekársky posudok o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia MUDr. G. M., takže aj výška škody mu bola známa už 14. 04. 2009.

Rozsudok súdu prvého stupňa, v jeho zamietajúcej časti, napadol v zákonnej lehote odvolaním žalobca, domáhajúc sa jeho zmeny a vyhovenia podanej žalobe. V odvolaní uviedol, že sa nestotožňuje so závermi znaleckého posudku č. 11/2013, ktorým znalec hodnotil len základné bodové ohodnotenie. Takto znalec konal napriek tomu, že následky, ktoré útokom zvierat'a utrpel, sú trvalé, nemenné. V znaleckom posudku sa znalec nevysporiadal s hodnotením odborného lekára, na základe ktorého bola

žaloba podaná, a to položka č. 48 - nalomenina očnice, čo činilo v základnom bodovom ohodnotení bolestného 40 bodov. Rovnako neprimerane nízko znalec hodnotil aj položku 19C, kde pôvodné bodové ohodnotenie bolo 30 bodov, navýšené z dôvodu infekcie o 50%. Rozdiel pri bolestnom predstavuje 40 bodov, a to napriek tomu, že k infekcii oka reálne došlo a bolo to lekárskymi správami aj potvrdené. Pokiaľ ide o bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia, tak odborný lekár vyhotovujúci bodové ohodnotenie, ako i znalec, sa zhodli na položke 271- traumatická porucha okohybných nervov, pričom znalec nepriznal navýšenie v zmysle § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z., aj keď sa jedná o trvalý stav a postihnutých je viac svalov. Rovnako sa znalec v znaleckom posudku nevyrovnal s ohodnotením straty zraku. Uviedol, že súd sa neúplne vysporiadal so všetkými dôkazmi a na základe neúplne zisteného skutkového stavu v časti ustálenia výšky bodového ohodnotenia predčasne rozhodol, lebo dospel k nesprávnemu skutkovému zisteniu. Súd prvého stupňa zároveň nesprávne právne posúdil zistený stav v časti nezisťovania podmienok pre zvýšenie bodového ohodnotenia spôsobenej ujmy. Podľa názoru žalobcu, súd prvého stupňa neprimerane a na jeho úkor využil svoje moderačné právo v zmysle ustanovenia § 450 Občianskeho zákonníka a bez skúmania majetkových a osobných pomerov žalovanej rozhodol po ďalšom znížení priznanej náhrady škody aj podľa znaleckého posudku, keď už znalec odňal zvýšenie, ktoré mu právom prináleží v zmysle príslušných ustanovení § 9 a 10 zákona č. 437/2004 Z. z. Žalovaná nijakým relevantným a hodnoverným spôsobom nepreukázala, že mesačný príjem jej a jej manžela činí po 350 eur. Súd taktiež pri využití moderačného práva neskúmal ďalšie majetkové pomery žalovanej a jej manžela, ako ani neprihliadol na okolnosť, že poškodenie jeho zdravia je trvalé a nemenné.

Napadnutým uznesením zo dňa 26. novembra 2014 č. k. 6C/57/2012-210 súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia zaplatil súdny poplatok za vyhotovenie rovnopisu podaní a ich príloh - odvolanie doručené súdu dňa 16. 10. 2014, urobené elektronickými prostriedkami, podpísané zaručeným elektronickým podpisom, ktorý je 3 eur, vyrubený podľa položky 20a Sadzovníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Z. z.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa zo dňa 26. 11. 2014 č. k. 6C/57/2012-210 podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Odvolaciemu súdu navrhol napadnuté uznesenie v zmysle ustanovenia § 221 ods. 1 písm. h/ OSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, resp. v zmysle ustanovenia § 220 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmeniť. V podanom odvolaní uviedol, že od súdnych poplatkov je v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i/ zákona č. 71/1992 Z. z. oslobodený. K vydaniu napadnutého uznesenia tak došlo na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, ktoré vidí v nesprávnom vyhodnotení jeho postavenia ako účastníka konania, ktorý je oslobodený od poplatkov, a teda aj od poplatku za vyhotovenie rovnopisu podania, urobeného so zaručeným elektronickým podpisom. V dôsledku nesprávneho vyhodnotenia poplatkového úkonu osobe oslobodenej od poplatkovej povinnosti zo zákona má za to, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, tak ako to predpokladá ustanovenie § 205 ods. 2 písm. b/ OSP.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutia súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1 OSP bez prejednaní na nariadenom odvolacom pojednávaní (podľa § 214 ods. 2 OSP) a po ich preskúmaní dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ OSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, pretože napadnutý rozsudok bol vydaný na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu a je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, čím sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom a napadnuté uznesenie o poplatkovej povinnosti žalobcu je potrebné v zmysle ustanovenia § 221 ods. 1 písm. h/ OSP zrušiť.

Z obsahu podanej žaloby žalobcu a z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa žalobou, doručenou súdu prvého stupňa dňa 17. 02. 2012, domáhal zaplata sumy 15.925 eur titulom náhrady bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia. Z odôvodnenia žaloby vyplýva, že dňa 02. 04. 2009 v obci T. pes plemena Rhodesian Ridgack zverený žalovanej bez jej vedomia vybehol na ulicu, kde zaútočil na žalobcu, ktorému spôsobil hryznú ranu v temenno-spánkovej oblasti vpravo, hryznú ranu hornej a dolnej mihalnice pravého oka, poranenie vonkajšieho okohybného svalu pravého oka. Žalovaná bola rozsudkom Okresného súdu Komárno č. k. 3T/46/2010 zo dňa 11. 08. 2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 7To/75/2010 zo dňa 18. 01. 2011 uznaná vinnou z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona a bol jej uložený trest. Dňa 01. 02. 2012 posudkový lekár FNŠP Nové Zámky vypracoval lekársky posudok o bolestnom a sťaženi spoločenského uplatnenia, z ktorého

je zrejmé, že bolestné lekár ohodnotil počtom 100 bodov, sťaženie spoločenského uplatnenia počtom 1045 bodov, celkom teda 1145 bodov. Nárok na náhradu škody vznikol žalobcovi v roku 2009, potom pri vyčíslení výšky nároku treba vychádzať z priemernej mzdy v národnom hospodárstve v roku 2008, ktorá predstavovala 695,40 eura a hodnota 1 bodu predstavovala sumu 13,908 eur. Celková hodnota nároku žalobcu na náhradu škody na zdraví titulom bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia tak podľa žalobcom podanej žaloby predstavovala sumu 15.925 eur. Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom podanej žalobe vyhovel čiastočne, keď pri stanovení výšky náhrady škody na zdraví titulom bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia vychádzal zo znaleckého posudku č. 11/2013 doc. MUDr. Vladimíra Máliša, CSc., ktorý ustálil bodové ohodnotenie bolestného počtom bodov 30 (podľa udania súdu prvého stupňa) a sťaženie spoločenského uplatnenia počtom bodov 550, čo pri hodnote 1 bodu v roku 2009 v sume 14,46 eura predstavuje náhradu škody na zdraví v sume 8.820,60 eura. Súd prvého stupňa aplikáciou ustanovenia § 450 Občianskeho zákonníka znížil výšku náhrady škody na 50% a žalovanú zaviazal na zaplatenie sumy 4,410,30 eura a vo zvyšku žalobu zamietol. Pri aplikácii ustanovenia § 450 Občianskeho zákonníka súd prvého stupňa prihliadol na skutočnosť, že zavinenie žalovanej je vo forme nevedomej neobstaranosti. Rozhodnutie súdu prvého stupňa bolo napadnuté odvolaním tak zo strany žalobcu, ako i zo strany žalovanej, ktorá v podanom odvolaní súčasne vzniesla námietku premlčania nároku žalobcu na zaplatenie ním požadovaného plnenia.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na oprávnené osoby tak, aby v primeraných lehotách uplatnili svoje práva a čeliť tomu, aby povinné osoby neboli časovo neprimeranú dobu vystavené nutnosti splniť svoje povinnosti. Oprávnené osoby majú teda zaistenú možnosť vykonávať svoje práva v určitej dobe (lehote). Ak uplynula zákonom stanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej stanoveným spôsobom na súde svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania a spôsobiť tak stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať na súde svojho práva. Účelom občianskeho súdneho konania týkajúceho sa práva na náhradu škody je rozhodnúť, či právo na náhradu škody je súdne vynúiteľné. Ak je táto vynúiteľnosť odvrátená dôvodnou námietkou premlčania, nemôže byť už z toho dôvodu uplatnené právo na náhradu škody priznané. Zásada hospodárnosti konania musí viesť v takom prípade súd k tomu, aby sa rozhodne zaoberal len otázkou premlčania práva, pokiaľ to vedie rýchlejšie a účinnejšie k vydaniu rozhodnutia vo veci samej.

Podľa § 444 Občianskeho zákonníka pri škode na zdraví sa jednorázovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

Podľa § 106 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla, to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

Pri premlčaní práva na náhradu škody je stanovená kombinovaná premlčacia doba, kratšia subjektívna a dlhšia objektívna. Ich začiatok je ustanovený odlišne a ich vzájomný vzťah je taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí, a to aj napriek tomu, že poškodenému ešte plynie druhá premlčacia doba. Pokiaľ ide o právo na náhradu škody spôsobenej na zdraví, platí len subjektívna premlčacia doba, vylúčenie objektívnej premlčacej doby (§ 106 ods. 2) treba so zreteľom na osobitnú povahu týchto práv, ale najmä na požiadavku zabezpečiť poškodeným čo najúčinnejšiu ochranu, považovať za celkom opodstatnené. Pri úvahe o tom, kedy sa poškodený dozvedel o škode, treba vychádzať z preukázanej vedomosti poškodeného o vzniknutej škode a nielen z jeho predpokladanej vedomosti o škode, t.j. pojem „dozvie sa o škode“ vyjadruje nielen vedomosť poškodeného o protiprávnom úkone alebo o udalosti, ktorou bola škoda spôsobená, ale aj o tom, že vznikla majetková ujma určitého druhu a rozsahu, ktorú možno objektívne vyjadriť v peniazoch do takej miery, aby poškodený mohol svoj nárok na náhradu škody uplatniť na súde.

Odškodnenie za bolesť sa poskytuje nielen za bolesti spôsobené poškodením na zdraví, ale aj za bolesti spôsobené liečením poškodenia zdravia alebo odstraňovaním jeho následkov. Za deň zistenia bolesti nemožno bez ďalšieho považovať deň ukončenia práceneschopnosti poškodeného, ani deň vyhotovenia

posudku o bolestnom, ale okamih (deň) ustálenia zdravotného stavu poškodeného. V prípade sťaženia spoločenského uplatnenia sa odškodnenie poskytuje, ak úraz má preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného a pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb. K sťaženiu spoločenského uplatnenia teda dochádza, ak následkom úrazu alebo iného poškodenia na zdraví, prípadne zhoršením ich následkov, nastanú v zdravotnom stave poškodeného také zmeny, ktoré majú preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre jeho životné úkony. Či a aké zmeny v zdravotnom stave nastali, je možné zistiť, ak je možné považovať zdravotný stav poškodeného za ustálený, teda v dobe, kedy je možné vykonať jeho posúdenie. Z uvedeného potom vyplýva záver, že ako náhle možno považovať zdravotný stav poškodeného za ustálený, t.j. ako náhle možno ohodnotiť bolesť, resp. sťaženie spoločenského uplatnenia, týmto okamihom začína plynúť pre uplatnenie dotknutých nárokov dvojročná subjektívna premlčacia lehota podľa § 106 Občianskeho zákonníka, a to bez ohľadu na to, kedy skutočne vyhotoví ošetrojúci lekár posudok o bolestnom a sťaženi spoločenského uplatnenia poškodeného.

Keďže žalovaná v priebehu odvolacieho konania v podanom odvolaní vzniesla námietku premlčania nároku žalobcu na náhradu škody na zdraví, odvolací súd sa primárne zaoberal žalovanou vznesenou námietkou premlčania. Tak, ako už odvolací súd konštatoval vyššie, z hľadiska posúdenia okamihu plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie nároku žalobcu na náhradu škody na zdraví (bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia), čo je i prejednávaný prípad, bol podstatný moment ustálenia zdravotného stavu žalobcu. Zo skutkových zistení, tak ako ich doposiaľ vykonal súd prvého stupňa, však nebolo možné určiť, kedy je možné zdravotný stav žalobcu ako poškodeného na zdraví považovať za ustálený, a tak nebolo možné ustáliť okamih plynutia premlčacej doby. K uvedeným zisteniam súd prvého stupňa doposiaľ nevykonal dokazovanie a to také, z ktorého by bolo možné zistiť, kedy došlo k ustáleniu zdravotného stavu žalobcu, t. j. kedy bolo objektívne možné ohodnotiť bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu a následne tak určiť počiatok plynutia premlčacej doby na uplatnenie jeho nároku. Z doposiaľ vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa tak odvolací súd nemal dostatok pokladov pre posúdenie vznesenej námietky premlčania žalovanou. S ohľadom na uvedené bude úlohou súdu prvého stupňa doplniť dokazovanie v naznačenom smere tak, aby súdom prvého stupňa zistený skutkový stav poskytol spoľahlivý podklad pre posúdenie žalovanou vznesenej námietky premlčania, z hľadiska momentu plynutia premlčacej doby a toho, či nárok žalobcu je potrebné považovať za premlčaný, alebo nie. Až následne, po vyhodnotení vznesenej námietky premlčania, v prípade, že súd prvého stupňa posúdi nárok žalobcu za nepremičaný, bude jeho úlohou posúdiť dôvodnosť podanej žaloby z hľadiska žalobcom uplatneného nároku na zaplatenie náhrady škody vo výške 15.925 eur a to tak, že v novom rozhodnutí sa súd prvého stupňa vysporiada i s námietkami účastníkov konania vznesenými v nimi podaných odvolaniach proti napadnutému rozsudku. K uvedenému odvolací súd dodáva, že súd prvého stupňa doposiaľ nesprávne zistil skutkový stav veci, i pokiaľ ide o vyhodnotenie výsledkov vykonaného znaleckého dokazovania, keď v napadnutom rozsudku konštatoval, že zo znaleckého posudku doc. MUDr. Vladimíra Máliša, CSc. č. 11/2013 vyplýva, že znalec za bolesť ustálil počet bodov 30, pričom takýto záver z vykonaného znaleckého dokazovania nevyplýva, nakoľko súdom ustanovený znalec v znaleckom posudku obodoval bolesti žalobcu počtom bodov 60 (strana 8 posudku - 15 bodov položka 19a, 15 bodov položka 50, 30 bodov položka 19c).

Podľa názoru odvolacieho súdu sa súd prvého stupňa taktiež nedostatočne vysporiadal s aplikáciou ustanovenia § 450 Občianskeho zákonníka, keď využijúc moderačné právo, sumu priznanej náhrady škody krátil o 50%. K uvedenému odvolací súd udáva, že v tejto časti je potrebné rozhodnutie súdu prvého stupňa považovať i za nedostatočne odôvodnené, čo bolo dôvodom na zrušenie rozhodnutia i v zmysle ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) OSP, pretože napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, čím sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom. K aplikácii ustanovenia § 450 Občianskeho zákonníka súd prvého stupňa uviedol, že k nej pristúpil z dôvodu, že stupeň zavinenia žalovanej je vo forme nevedomej nedbanlivosti, teda, že žalovaná nechcela spôsobiť škodu, hoci o tom, vzhľadom na okolnosti a na svoje pomery, vedieť mala alebo vedieť mohla.

Podľa § 450 Občianskeho zákonníka z dôvodov hodných osobitného zreteľa súd náhradu škody primerane zníži. Vezme pritom zreteľ najmä na to, ako ku škode došlo, ako aj na osobné a majetkové pomery fyzickej osoby, ktorá ju spôsobila, prihliadne pritom aj na pomery fyzickej osoby, ktorá bola poškodená. Zníženie nemožno vykonať, ak ide o škodu spôsobenú úmyselne.

Zníženie náhrady škody podľa vyššie citovaného ustanovenia prichádza do úvahy len z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Či sú tieto dôvody dané, musí súd starostlivo posúdiť. Aplikácia tohto ustanovenia neprichádza do úvahy, ak ide o škodu spôsobenú úmyselne. V odôvodnení rozsudku musí súd uviesť konkrétne okolnosti, ktoré slúžili ako podklad pre toto opatrenie. Berie pritom zreteľ najmä na to, ako ku škode došlo, na osobné a majetkové pomery tak škodcu, ako i poškodeného. Súd teda musí hodnotiť okolnosti vzniku škody najmä z toho hľadiska, či vzhľadom na okolnosti vzniku škody je spravodlivé, aby škodca nahradil škodu v plnom rozsahu. Ďalej má zhodnotiť sociálnu situáciu tak škodcu, ako aj poškodeného, a to najmä v súvislosti s tým, ako spôsobenie škody zasiahlo do sociálnej situácie poškodenej osoby, resp. ako bude postihnutá sociálna situácia škodcu, ak ho súd zaviazne nahradiť škodu v plnom rozsahu. Ak sú splnené podmienky na zníženie náhrady škody, toto zníženie by malo byť primerané, a to primerané zisteným dôvodom hodným osobitného zreteľa.

V prejednávanej veci, podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvého stupňa aplikácii ustanovenia § 450 Občianskeho zákonníka nevenoval náležitú pozornosť, v dôsledku čoho je jeho rozhodnutie v tomto smere predčasné. Záver súdu prvého stupňa, že k aplikácii ustanovenia § 450 Občianskeho zákonníka pristúpil len z dôvodu, že žalovaná spôsobila škodu na zdraví vo forme nevedomej nedbanlivosti, nemožno považovať za správny, pretože túto okolnosť - nedbanlivostné konanie škodcu, zákon v ustanovení § 450 Občianskeho zákonníka predpokladá ako možnosť jeho aplikácie, keď z neho vyplýva, že zníženie náhrady škody nie je možné v prípade úmyselne spôsobenej škody. Teda, znížiť náhradu škody je možné len v prípade nedbanlivostného konania škodcu, avšak za súčasného posúdenia takých okolností hodných osobitného zreteľa, ktoré uvedené zníženie odôvodňujú. Pokiaľ teda súd prvého stupňa odôvodnil aplikáciu ustanovenia § 450 Občianskeho zákonníka len nedbanlivostným konaním žalovanej, bez toho, že by starostlivo posúdil a prihliadol na všetky okolnosti, ktoré je v zmysle ustanovenia § 450 Občianskeho zákonníka potrebné vziať do úvahy, takýto záver súdu prvého stupňa nemožno považovať za správny. Rozhodnutie súdu prvého stupňa v tomto smere neposkytuje presvedčivé odôvodnenie, prečo a na základe akých preukázaných skutočností takto súd prvého stupňa postupoval a rozhodol. S ohľadom na uvedené bude úlohou súdu prvého stupňa (po primárnom vyhodnotení vznesenej námietky premlčania) v ďalšom konaní sa s aplikáciou ustanovenia § 450 Občianskeho zákonníka vysporiadať tak, aby jeho rozhodnutie poskytlo riadne a presvedčivé odôvodnenie jeho postupu.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, odvolací súd v zmysle ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ OSP napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, v rámci ktorého súd prvého stupňa doplní dokazovanie v naznačenom smere a následne, vysporiadajúc sa prvotne so žalovanou vznesenou námietkou premlčania, vo veci rozhodne, pričom rozhodnutie odôvodní v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 OSP.

Keďže predmetom odvolacieho konania bolo i napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 26. 11. 2014 č. k. 6C/57/2012-210, ktorým súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 3 eur za vyhotovenie rovnopisu odvolania urobeného elektronickými prostriedkami podpísaného zaručeným elektronickým podpisom, súd sa zaoberal i správnosťou napadnutého uznesenia. Predmetom odvolacieho konania bolo posúdenie otázky, či žalobca oslobodený od platenia súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. i/ zákona č. 71/1992 Z. z. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších zmien a doplnkov, je povinný platiť súdny poplatok podľa položky 20a sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona o súdnych poplatkoch.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 71/1992 Z. z. súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov, ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 4 ods. 2 písm. i/ zákona č. 71/1992 z. z. od poplatku je oslobodený navrhovateľ v konaní o náhrade škody alebo nemajetkovej ujmy, ktoré mu boli spôsobené trestným činom.

Sadzobník súdnych poplatkov rozdeľuje súdne poplatky na štyri časti, a to na poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní, poplatky za úkony súdov, poplatky za úkony orgánov štátnej správy súdov a poplatky za úkony prokuratúry. Do druhej časti sadzobníka, označenej „poplatky za úkony súdov“ je zaradená položka 20a. Poplatky uvedené vo všetkých častiach sadzobníka, vrátane poplatku za úkon súdu uvedené v jeho druhej časti pod položkou 20a, sú súdnymi poplatkami podľa § 1 ods. 1 zákona

o súdnych poplatkoch a vzťahuje sa na ne osobné oslobodenie v zmysle § 4 ods. 2 písm. i/ zákona o súdnych poplatkoch. Rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorý zaviazal žalobcu ako subjekt osobne oslobodený od súdnych poplatkov na zaplatenie súdneho poplatku podľa položky 20a sadzobníka súdnych poplatkov, spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, a preto ho súd prvého stupňa v zmysle ustanovenia § 221 ods. 1 písm. h/ OSP zrušil, nakoľko žalobcovi nevznikla poplatková povinnosť za vyhotovenie rovnopisu odvolania urobeného elektronickými prostriedkami podpísaného zaručeným elektronickým podpisom.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.